

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου, πολιτικός μηχανικός / ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, η Μαριάννα Λουκά, βιολόγος, και ο Αναστάσης Γαγάσης, μηχανικός περιβάλλοντος, και η Ελισάβετ Ξενοφώντος, ηλεκτρολόγος μηχανικός, που συμμετέχουν στο πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife. Για τις απόψεις / σχόλια / εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

«Αν θα μπορούσα τον κόσμο να αλλάζα, θα ξαναέβαφα γαλάζια τη θάλασσα»

Τα στερεά θαλάσσια απορρίμματα, γνωστά στα αγγλικά ως "marine litter", είναι μια από τις πιο πρόσφατες μορφές έντονης θαλάσσιας ρύπανσης. Μέχρι και 75% των στερεών απορριμμάτων στη θάλασσα αλλά και παραθαλάσσια αποτελείται από πλαστικά. Μια ολόκληρη ήπειρος αποτελούμενη από πλαστικά απορρίμματα έχει σχηματιστεί στον Ειρηνικό ωκεανό!

Τα πλαστικά είναι μια σημαντική απειλή για τη θαλάσσια ζωή. Τα θαλάσσια είδη όπως οι χελώνες και οι φώκιες μπερδεύουν τα πλαστικά με την τροφή τους και τα τρώνε! Έχει επιβεβαιωθεί ότι τα πλαστικά σκουπίδια, όπως για παράδειγμα οι πλαστικές σακούλες, μπορούν να παγιδεύσουν και τελικά να προκαλέσουν τον θάνατο θαλάσσιων ζώων και άλλων θαλάσσιων ειδών με το να μπλοκάρουν την αναπνοή τους.

Τα πλαστικά σκουπίδια με το πέρασμα του χρόνου διαλύονται σε όλο και μικρότερα κομμάτια, μέχρι που μετατρέπονται σε μικροπλαστικά. Τα μικροπλαστικά όμως δεν εξαφανίζονται, διατηρούν αυτήν τη μορφή μέσα στους ωκεανούς και η ποσότητά τους αυξάνεται δραματικά με το πέρασμα του χρόνου. Υπάρχουν περιοχές στους ωκεανούς όπου τα μικροσκοπικά αυτά απορρίμματα (αποκαλούμενα και ως "δάκρυα της γοργόνας") είναι 6 φορές περισσότερα από το πλαγκτόν!

Η Ευρώπη ανησυχεί για τις θάλασσές της. Έχουν γίνει χωματερές και μάλιστα με καλά κρυμμένους κινδύνους:

π.χ. τα μικροπλαστικά που δεν φαίνονται με το μάτι! Έχει κτυπήσει κόκκινος συναγερμός και έχουν αρχίσει συντεταγμένες δράσεις. Παρουσιάζουμε σε αυτό το άρθρο δύο τέτοιες δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Το πρόγραμμα "expedition MED": τη Δευτέρα 22 Οκτωβρίου, μέλη της ΑΚΤΗΣ παρεβρέθηκαν σε συνάντηση με τον Γάλλο καθηγητή Bruno Dumontet,

διευθυντή του προγράμματος "expedition MED", ένα διεθνές πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν επιστήμονες, δάσκαλοι, ναυτικοί, καλλιτέχνες και οργανισμοί, με σκοπό την προστασία της Μεσογείου από τα στερεά θαλάσσια απορρίμματα. Ένας από τους βασικούς επιστημονικούς στόχους του προγράμματος είναι να καταμετρήσει τον όγκο των μικροπλα-

στικών γύρω από της ακτές τις Μεσογείου και πιο συγκεκριμένα την αναλογία τους με την περιεκτικότητα σε πλαγκτόν. Η αναλογία των μικροπλαστικών με το πλαγκτόν επηρεάζει την ένταση με την οποία οι θαλάσσιοι οργανισμοί, οι οποίοι καταναλώνουν πλαγκτόν, θα καταναλώσουν μικροπλαστικά, και γι' αυτό θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική. Με βάση την ανθε-

κτικότητα των πλαστικών στον χρόνο είναι δικαιολογημένη η ανησυχία ότι αυτά θα βιο-συσσωρευτούν διαμέσου της τροφικής αλυσίδας και τελικά μέρος τους θα καταλήξει στο πιάτο μας!

Το πρόγραμμα "expedition MED" ξεκίνησε το 2010 και είναι προγραμματισμένο να συνεχίσει μέχρι το 2013 και να καλύψει όλες τις ακτές τις Μεσογείου (και τις ακτές της Κύπρου) μέσα από τέσσερις αποστολές με ειδικά στελεχωμένα πλοία. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα του προγράμματος στο <http://www.expeditionmed.eu/fr/>.

Μια άλλη έρευνα που σχετίζεται με τα σκουπίδια της θάλασσας ξεκίνησε πριν 3 μήνες. Πρόκειται για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα MARLISCO, που στόχο έχει την καταγραφή, χαρτογράφηση και την ανάλυση μεθόδων, καλών πρακτικών και πολιτικών που υιοθετούνται αυτήν τη στιγμή στις χώρες της Ευρώπης για την αντιμετώπιση του προβλήματος των θαλάσσιων σκουπιδιών. Ταυτόχρονα θα γίνει έρευνα πεδίου για την καταγραφή της πρόσληψης που έχουν οι κοινωνικοί εταίροι στις 18 χώρες που συμμετέχουν στο MARLISCO, καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης. Η Κύπρος συμμετέχει στο MARLISCO με την εταιρεία ISOTECH.

Τα σκουπίδια στη θάλασσα δεν έχουν χωρικούς περιορισμούς: ταξιδεύουν όπου τα πάνε τα κύματα. Για παράδειγμα, από την ανεξέλεγκτη χωματερή της Saida στον Λίβανο φτάνουν στις ακτές της Πάφου! Τα περισσότερα, δε, βυθίζονται και "κάθονται" στον θαλάσσιο πυθμένα! Χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια και περιφερειακές συνεργασίες. Οι καθαρές μας θάλασσες πόσο άραγε μας ξεγελάνε;

ΖΩ! σε έναν κόσμο... που χρησιμοποιεί το wiki!

Το "Wiki" είναι μια ιστοσελίδα η οποία επιτρέπει στους χρήστες της να προσθέσουν, να τροποποιήσουν ή να διαγράψουν το περιεχόμενο της μέσω ενός προγράμματος περιήγησης του διαδικτύου (web browser). Η πρόσβαση είναι δωρεάν και όλοι μπορούν να το χρησιμοποιήσουν. Τα "Wikis" υποστηρίζονται από το λογισμικό "Wiki". Χρησιμοποιείται για διάφορους σκο-

πούς όπως για σημαντικές σχετίσεις μεταξύ διάφορων σελίδων, διαχείριση γνώσης και σημειώσεις. Ο Ward Cunningham, δημιουργός του πρώτου λογισμικού "Wiki", το περιέγραψε ως "η πιο απλή online βάση δεδομένων που θα μπορούσε ενδεχομένως να λειτουργήσει". Το Wiki προσπαθεί να δραστηριοποιήσει τον χρήστη σε μια συνεχόμενη διαδικασία

δημιουργίας και συνεργασίας. Ένα παράδειγμα ενός "Wiki" είναι στην ιστοσελίδα του "LitusGo" www.litusgo.eu. όπου το wiki χρησιμοποιείται στο εκπαιδευτικό εγχειρίδιο LitusGo για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών και τις Κλιματικές Αλλαγές. Wiki: εύκολο στο χρήστη και διασκεδαστικός τρόπος γνώσης και ενημέρωσης!

Ε

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

... στη Μαδαρή!

Άγνωστη σε μένα όπως και στους περισσότερους Κυπρίους, η περιοχή της Μαδαρής ήταν μια έκπληξη, ένα από τα πιο όμορφα μέρη που έχω επισκεφθεί στο νησί μας. Απότομες πλαγιές χρωματισμένες προς τις κατευθύνσεις και κόκκινες, απρόσκοπη θέα μέχρι τη θάλασσα της Μόρφου από τη μια και της Λεμεσού από την άλλη, πέτρινα φυσικά τείχη, τα "τεισιά της Μαδαρής", δίνουν την εντύπωση ότι ταξιδεύεις σε ένα όνειρο. Ολόκληρη η περιοχή, μαζί με τα δάση του Τροόδου και του Ακάμα, έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα JUNIPERCY, ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα με σκοπό τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των ενδημικών δασών του φυτού Αόρατος στην Κύπρο. Υπάρχουν 5 μονοπάτια της φύσης που διασχίζουν το δάσος, με κεντρικό σημείο συνάντησης τον πύργο του πυροφύλακα, με μια ανεπανάληπτη θέα προς όλες τις κατευθύνσεις. Οι επισκέπτες μπορούν να εισέλθουν από το χωριό Λαγουδερά ή από τον δρόμο μεταξύ Σπήλια - Κανναβιού. Μόλις 40 λεπτά από τη Λευκωσία, η Μαδαρή είναι ένα από τα μέρη που όλοι πρέπει να επισκεφθούμε!

ΜΛ

